జూదం

ఆరాత్రి రెండుగంటలదాకా చదివిపడుకుందామని ప్రోగ్రాం వేసుకున్నాం నేనూ జానకిరాముడూనూ. పరీక్షలు వచ్చిపడుతున్నై; నాకు పోర్షన్లయినా తెలీదు, మా జానకిరాముడికి అవైనా తెలుసు. నాలుగ్గంటలకే జానకిరాముడు స్టేషను మాస్టరు గారబ్బాయి, గోవిందరాజు దగ్గిర స్టౌ తెచ్చాడు.

"ఇదెందుకురా?" అన్నాను.

"టీ"

"చా! అదితాగితే నిద్దర్రాదుట్రా!"

"రానినిద్దర తెప్పించదుకదా?"

"ఏమో! ఎవడు చూశాడు!"

"చాలా తాగితే నిద్దరొస్తుందని నీకనుమానంగా ఉంటే హోమియోపాతిక్‌గా ఒకచుక్క ఎడ్మినిష్టరు చేస్తాలే!"

అన్నవాడు భోంచెయ్యగానే ఎక్కడికి ఉడాయించాడో పదిగంటలయినా అపీలేడు. పోర్షన్లే ఎరగనివాణ్ణి ఏంచదవను? పోనీ తెల్లవారుజామునే లేచి చదువుకోవచ్చు. వెంటనే నిద్ర పోదామంటుంటే, పుస్తకంపట్టందే నిద్దరెట్లావస్తుంది? పదిన్నర కటూ ఇటూ జానకిరాముడుగూడా చేరుకున్నాడు. కాని మనలోకంలో ఉంటేనా?

''సరే, చదువు మొదలు పెడదామ్రా?"

మాట్లాడ్డు.

"పోనీ, టీ కాయన్రా?"

పలకడు.

"అయితే పడుకుని శయనింతామ్రా?"

జవాబులేదు.

"ఏమిట్రా ఆలోచిస్తున్నావు?''

"ఊఁ?''

''ఏమిట్రా ఆలోచిస్తున్నదీ?''

''ఊఁ?''

మూడోసారి మళ్ళీ వేసిన ఎత్తేవేస్తే ఆట "డ్రా'' అవుతుందని మహా పెట్టాను.

అంటే లేచివెళ్ళి వాణ్ణి కుర్చీమీదినుంచి కిందకి పడదోసి, పెంకులేరటం మొదలు పెట్టాను.

"ఊఁ! ఊరిశే! చెప్పేది గ్రహించకుండా!'' అంటూ వాడు లేచి అవయవాలను యథాస్థానంలో అమర్చుకోసాగాడు.

"నువ్వేదో చెప్పినట్టు!'' అన్నాను.

"ఆఁ! ఏముంది చెప్పేందుకు!"

ఇవాళ నాగరాజుకు ముప్పయిరూపాయలు మనీఆర్డరు వచ్చింది, తెలుసునా?''

"ఎందుకొచ్చిందా అని ఏడుస్తున్నావా? వాళ్ళయ్య పదిమంది కాళ్ళు పట్టుకొని వాడికి పాతిక రూపాయలూ పంపుతున్నాడు నెల నెలా."

"ఇంకేం, ఇవాళ వచ్చిన డబ్బంతా పంతులు కాజేశాడు!"

"దొంగతనమే! ఎవరైనా చూశారా! ఒరే, మనం ఎమెచూర్ పత్తేదార్లు కావటానికి మంచి చాన్సురా! ఏదీ "డేటా" యావత్తూ నా ముందుంచు. నేను కుర్చీలో కళ్ళుమూసుకొని పడుకుని ఆలకిస్తాను. నువ్వు వాట్సను వనుకుందాం!"

"దొంగతనమూకాదు నీ మొహమూకాదు. ఈ నాగాయివెధవ వెళ్ళి వాడితో జూదమాడాడు."

"హరి! వీడిదుం—వీడికిదివరకులేదే ఈ హొయ్యేకాలం. కావలసిందే—శిక్ష!"

"నువ్వంతా వినవా ఏం? తెలివిగలకుంక కదా అని ప్రిన్సిపల్ వీడికి ఎడ్మిషన్ అప్పుపెట్టాడు. ఆ అప్పుతీర్చి పై కర్చుకుంచుకోమని వాళ్ళయ్య ఈ డబ్బు పంపాడు. వీడికి డబ్బు వచ్చిన సంగతి ఆ పక్షి పసికట్టాడు. తమాషాకు పేకాడదాం రమ్మన్నాట్ట పంతులు. నేనంత భాగ్యవంతుణ్ణి కాదు మహాప్రభో, నన్ను చంపకన్నాట్ట నాగాయి. నవ్వులకేనోయి, నీ డబ్బెవరి క్కావాలి అన్నాట్ట పంతులు. నాకసలు చాతగాదన్నాట్ట నాగాయి. నాకు చాతవునా ఏమిటి? గంటసేపాడామంటే ఎవరిడబ్బు వారిదగ్గరే ఉంటుంది. అట్లా కాకపోతే జూదగాళ్ళు ఊళ్ళు కొనకపోయినారా అన్నాట్ట పంతులు. అప్పటికీ నాగాయి పడకపోవటం చూసి నీకు భయముటోయ్! అన్నాట్ట చాలా ఆశ్చర్యంగా! దాంతోపడ్డాడు. నా బుద్ధికి నాగాయి తప్పు జాస్తిగా కనపడదు. వాడికి జూదం విషయంగాని పంతులు దగ్గిర డబ్బులేని సంగతిగాని తెలీదు. వాడుగెలిస్తే పంతులు డబ్బు ఇచ్చి ఉండేవాడే. పంతులూ అంతేననుకున్నాడు."

"ఛా!" అన్నాను ఆశ్చర్యార్థకంగా.

"పాపం, నాగాయిని చూసితీరాలి జీవచ్ఛవమల్లే ఉన్నాడు. నాతో అంతా చెప్పాడు. వాడేడుస్తున్నాడురా, పాపం!"

"పంతుల్ని నిలవేసి చావదన్నితే? డబ్బు కక్కటూ?"

"నాగాయితో ఆ మాటే అన్నా. వాడికదినచ్చలేదు. అదముండల్లే మనచేత చెప్పిచేయించుకోవటం అట్లా ఉంచి, ఆ డబ్బుమీద తన హక్కును చేతులారా

వదలుకున్న వాడికటువంటి పని చేయించడం తగదంటాడు. వాడు చెప్పేదాన్లో కొంత నిజం లేకపోలేదు. పైగా మనం ఆ పని చేస్తే వాడాత్మహత్మ చేసుకుంటాడని నాకు గట్టి నమ్మకం. అంతా మెతగ్గా ఉండే వాళ్లెంతకయినా తగుదురు!"

ఈః విధంగానే కాస్సేపు మాట్లాడి నిద్రపోయినాం. మర్నాడు జానకిరాముడు ఈః ప్రశంసే ఎత్తలేదు. నేనెత్తినా సరిగా జవాబు చెప్పలేదు. నాకయినట్టుగానే వాడికీ ఒకరిద్దరితో దాని మీదనించి మనస్సుపోయింది కామల్లనుకున్నాను.

ఆ తరవాత వృత్తాంతం నాకు నారాయణవల్ల తెలిసింది. అదైనా వాడంతట వాడే బయటపెడితే—

"ఏమిట్రా, సీనూ, మీ జానకిగాడుకూడా మాలో కలిశాడే! వాణ్ణింకా మేం చదువొచ్చేవాళ్ళలో వేశామే! అయినా డబ్బున్నవాడేలే!" అన్నాడు నారాయణ.

"ఏమిట్రా? ఏమిట్రా?" అన్నానాశ్చర్యంతో.

"వాడుకూడా పలాసాడటానికి[1] పంతులింటి కొస్తున్నాడు. ఐదురోజుల్నించీ! రోజూ రెండూ మూడు పెడుతున్నాడురా!"

"ఛా!"

"ఆః!"

"పంతులేనా గెలుస్తున్నది?"

"పంతులు కాదోయ్! వాడెవడో పంతులు స్నేహితుడల్లే ఉన్నాడు. ఇక్కడి వాడు కాదు. ఎంత అద్భుతంగా ఆడతాడనుకున్నావురా? ముక్కలు చూసినట్టాడ తాడు. ఎట్లా ఆడతా వింతాట అంటే, ఆఁ వెధవ పదిహేడు ముక్కల బతుకులె లేక పోతే ప్రజ్ఞ ఏమిటన్నాడ్రా! ఒకసారి వాడికి వరస చూపించి రోజల్లా కలుపు, కత్తెర వెయ్యి, ముక్కలు వరస చెబుతాడు. బలేవాడు!"

"ఛా!"

"ఆఁ!"

"వాడా ఇప్పుడు వీణ్ణి గొరగటం?"

"ఆఁ. పంతులిప్పుడాడటంలేదే! వాడిచేత ఆడిస్తాడు. రేపో ఎల్లుండో పెద్దాట ఆడతారట. అర్ధరూపాయి గేటు. ఎవర్నీ రానీరు. చూదామంటే, పోయి ఆడదా మంటే—" డబ్బు లేదని సంజ్ఞచేశాడు.

జానకిరాము డానాడు కనపడగానే వాణ్ణి సతాయించాను. లాభంలేకపోయింది. ఎనుబోతుమీద వర్షం కురిసినట్టే వాడికి మాటలు.

ఆ తెల్లవారుజామునే పెద్దగోల. ఆపలాను ప్రొఫెసర్ను—అతని పేరు సీతా రామయ్య అని తెలిసింది— మా జానకిగాడు తెల్లవారుజామున అయిదింటికి రోడ్డు

---

1. పలాసాలాడటానికి: పేకముక్కలాడటానికి, ఆకులాడటానికి. పలాశం అనే సంస్కృతం నుంచి వచ్చిన మాట పలాస. పలాశం అంటే ఆకు.

మీద పడేసి చావదన్నాడు. ఆవేళకు వాడు గదిలో లేడని నేను సాక్ష్యం యివ్వగలను. ఆ సీతారామయ్య మాత్రం "నేను సరిగా చూడలేదు. చెప్పలేను" అన్నాడు గాని దూరాన్నించి చూసినవాళ్ళు ఒకరిద్దరు మావాణ్ణి సరిగానే వర్ణించారు. జానకిరాముణ్ణి అడిగితే—ఉందిగా వనమూలిక!—మాటాడ్డు.

నాకు చాలా అసహ్యమేసింది. ఆ నాగరాజు డబ్బు ఎట్లాగైనా తిరిగి సంపాదిద్దామని ఈ దరిద్రపెద్దమ్మ తన డబ్బు కూడా పోగొట్టుకొంటున్నాడు. చదువు కూడా మాని! డిస్టింక్షన్ రావలసిన వెధవ! ఎవడిగీత ఎట్లావుందో!

పెద్దాటకు మావాడు వెళ్ళనే వెళ్ళాడు. ఆనాడు ఆదివారం. ఉదయం తొమ్మిదింటికి వెళ్ళాడు, మధ్యాన్నం భోజనానికి రాలేదన్నాడు హోటలువాడు, నేను సాయంకాలం భోజనానికి వెళ్ళినప్పుడు.

రాత్రి ఎనిమిదింటికి హాజరు దొరగారు! తెల్లమొహమూవాడూ!

"ఎంత పోయిందిరా?"

"స్టౌ ఉందా? టీ కాయి! రోజల్లా తిండిలేదు."

"నీకు టీ ఎందుకింకా పైత్యానపడటానికి?"

"ఫరవాలేదు కాయిరా! బోలెడంత చదవాలిసి వుంది?"

"నీ చదువూ, నువ్వూ! ఎంత వదిలించుకున్నావు?"

జానకిరాముడు జేబులో చెయ్యిపోనిచ్చి ఒక కాగితాలకుప్ప కిందపారేశాడు. అన్నీ నోట్లే!

"లెక్కపెట్టు! అరవైఅయిదో ఎంతో ఉండాలి!"

"అందులో పది మన సీతాయికి బహుమానం ఇద్దాం, నాగరాజు బాకీ తీరుద్దాం. వాడికో అయిదు రూపాయలు పాకెట్ మనీకింద ఇద్దాం. మిగతాది ఇన్నిరోజుల్నించీ నేను ఖర్చుపెట్టింది?"

"మీ సీతాయెవరు?"

"ఎన్నడూ వినలా? ప్రాడ్జీలు చాలా తక్కువగా ఉన్న ఈ పాడు ప్రపంచంలో వాడు పేకముక్కల ప్రాడ్జీ!"

"అయితే?"

"అన్నట్టు వాడు తొమ్మిదిగంటల బండిలో తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నాడు. మనం స్టేషనుకు పోవాలి."

"అన్నట్టు వాడెవడో పంతులు స్నేహితుడు బాగా ఆడతాట్ట! వాడిమీద ఎట్లా గెలిచావురా నువ్వు?"

"పంతులు స్నేహితుడెవరు? వాడే సీతాయి. మాపింతల్లి కొడుకయితే, పంతులు స్నేహితుడంటావేమిటి?"

"నాకర్థం కాలేదు? అతన్నేనా నువ్వు కొట్టింది?" జానకిరాముడు విరగబడి నవ్వాడు.

“అదో పార్సు! ఇద్దరం మాట్లాడుకోవాలి సొచ్చింది. సరే తెల్లవారుజామున పంతులింటి బయట కలుసుకున్నాం. మేం మాట్లాడుకోటం తేలేదేమో? ఎదురుముఖా ఉగా నుంచోటంలేదు. వాడు ముందు నడవటమూ, నేను వాడి వెనకే నడుస్తూ మాట్లాడటమూ, అట్లాగే మాట్లాడుతూ నడుస్తుంటే దూరాన పంతులూ మరొకడూ హాజరు. సరే నాకేమీ దోచక రోడ్డుమీదవాణ్ణి బొక్కబోర్లా పడదోసి మీదెక్కి కూర్చుని కొట్టినట్టు నటించి పక్కసందుగుండా దవుడుతీశాను. అయితే వాడితో ముందే రహస్యంగా చెప్పానుగనుక దెబ్బతగలకుండా వాడే పడ్డాడు ...ఏదిరా, **టీ?”**

“ఛా!”

-ముద్రణ : మాదురి, ఏప్రియల్ 1935.